

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

TOEN PRINS KOLIBRI DE MAAN WILDE PLUKKEN

Toneelsprookje in 10 scènes

1880

door

Luc Collin

**Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2016**

Nr. 2265
PERSONAGES

Oliebol

Kolibri

Moufti

Chen

Hospik

Tovenaar

Wiskundige

Nar

TONEEL I

In een rijk ergens bij de zee, dat op geen enkele wereldkaart te vinden is, leefde eens een brave koning. Hij was misschien een beetje opvliegend van aard, maar voor de rest was hij goed als koekebrood. Hij regeerde als een goed huisvader over zijn land. Er waren geen armen, maar ook geen rijken in zijn land en iedereen leefde er gelukkig in peis en vree.

Maar op een dag, even na de middag...

(Doek gaat op en men ontdekt een kamer van het paleis. Een rijkelijk fonddoek. Twee gouden zuilen. Een arabisch glasraam waardoor blauw maanlicht valt. Links en rechts een deur. Vooraan links een divan. Op de divan ligt de jonge Prins Kolibri. Koning Oliebol XII zit geknield bij hem en houdt zijn hand in de zijne.)

OLIEBOL : Wel Kolibrietje, gaat het niet?

KOLIBRI : *(klagend)* Neeee... eeee...!

OLIEBOL : Wat scheelt eraan, jongen?

KOLIBRI : Ik voel me niet goe oe oe... d!

OLIEBOL : Jaja, dat zie ik, dat zie ik. Maar wat gaat er niet? Wat voel je? Waar heb je pijn?

KOLIBRI : *(Toont zijn borst)* Daa... aa... aa... r!

OLIEBOL : Daa... aa... aa...r! Ik bedoel daar?

KOLIBRI : Jaa... aa... aa!

OLIEBOL : Bij de baard van de profeet. Wat betekent dat? En heb je daa... aa... aa... r al lang pijn?

KOLIBRI : Ik weet het niet. Een uur, twee uu... uren... drie uu... uu... uren, vier uu... uu... uren, misschien.

OLIEBOL : Vier uu... uu... uu... ren misschien! *(plots kordate toon)* Jij hebt teveel frambozentaart gegeten. Dat is het.

KOLIBRI : Nee, oh nee! Maar ik ben ziek.

OLIEBOL : Ja ja ik ken dat. Ik weet hoe dat gaat.

(speelt twee personages)

- Vooruit Chen nog een klein stukje.

- Alle is op, hoogheid, er blijft niets meer over.

- Chen, je weet dat er nog heel wat taarten overblijven in de keuken.
- Hoogheid, de Opperste Maaltijdsheik heeft alles opgeborgen in de Koninklijke voorraadkamer.
- Vooruit Chen.
- En uwe Hoogheid weet dat de Opperste Maaltijdsheik alleen de sleutel van de Koninklijke Voorraadkamer bezit.
- Mijn lieve, lieve Chen. Jij kunt toch door het keldergat kruipen zoals al de andere keren.
- Meester!
- Toe nou Chen, mijn beste, enige vriend.
- Maar meester, u gaat toch niet nog meer frambozentaart met slagroom eten na al die oliebollen, die maxi-oliebollen die u als middagmaal nuttigde.
- Door het keldergat Chen, alstublieft.
- Als ik ga dan wordt Prins Kolibri ziek en dat wil Chen niet.
- Toe Chen. Ik zal niet ziek worden. Daarbij ik heb nog zo'n honger en ik moet zo groeien.
- Ziezo Prins Kolibri heeft de arme Chen op de knieën gekregen en de taarten door 't keldergat. En nu is Prins veelvraat ziek. Ik ben geen dokter maar mijn diagnose is duidelijk en eenvoudig.

KOLIBRI : Ah, ah, ah, aaaah! Ik ben zo ziek!

OLIEBOL : Ja ja! Ik weet het, je hebt het nog gezegd. Je moest maar niet zoveel smullen.

KOLIBRI : Oh ooh... ooh! Als je kijft word ik nog zieker oh... ooh... ooh!

OLIEBOL : Toe maar, als je zo voortgaat word ik nog de schuldige. Als puntje bij paaltje komt heb ik nog de oliebollen en de frambozentaart met slagroom opgegeten.

KOLIBRI : Ooh... ooooh... ooh! (*kokhalst*) Ik ben ziek en jij doet niets, helemaal niets om mij te helpen.

OLIEBOL : Bij de wijze krulharen van de Opperste Wijze. Durf jij te beweren dat ik, Oliebol XII, niets... helemaal niets... nu ga je wat beleven. Chen, Chen! Haal de Opperste Moufti onmiddellijk. Ah ik doe niets om je te helpen. Ik die alles voor je zou doen. Voor jou, het licht van mijn ogen.

KOLIBRI : (*sluw*) Alles?

OLIEBOL : Zeker alles.

KOLIBRI : Zelfs zwijgen?

OLIEBOL : Zelfs zwijgen... (*begrijpt plots*) Nee maar hoe durf je... en dat tegen je doorluchtige vader. Niemand in het hele rijk... (*Oliebol wordt onderbroken door de opkomst van de Opperste Moufti.*)

MOUFTI : Uwe Majesteit roept en hier ben ik. Gedogen kwam ik, ras als de wind om u te gerieven.

OLIEBOL : Shut...

MOUFTI : Shut? Wat bedoelt uwe Majesteit?

OLIEBOL : Ik zeg "shut". Dat is toch duidelijk.

MOUFTI : Shut... inderdaad Hoogheid. Maar waarom?

OLIEBOL : Waarom? Daarom en daarmee basta. (*schreeuwt plots tegen Moufti.*)
Shuuuuuut!

MOUFTI : (*idem*) Shuuuuuut!

OLIEBOL : (*fluisterend*) Prins Kolibri is ziek. (*Beiden kijken naar de sofa.*) Wat moet ik doen?

MOUFTI : Ik weet het niet, Majesteit.

OLIEBOL : Hoe je weet het niet? Jij mijn opperste Moufti, mijn persoonlijk raadgever. Je kost mij de ogen uit het hoofd en je zegt mij vlakaf: "Ik weet het niet, Majesteit".
Ah... aah... aaaah...

MOUFTI : (*vermanend*) Shut.

OLIEBOL : Shuut inderdaad. Maar geef toe...

MOUFTI : De eerste gouden regel van de opperste Moufti van zijne doorluchtige Oliebol XII is dat zijn doorluchtigheid altijd gelijk heeft. Maar wij moeten ook steeds de woorden van de Grote Mahitou voor ogen houden.

OLIEBOL : En wat zegt de Grote Mahitou?

MOUFTI : "De vogel vliegt in de lucht. De vis zwemt in het water. De bij geeft honing en de boer oogst". Boek 14 hoofdstuk 36 - 83ste vers.

OLIEBOL : En dan opperste Moufti en dan...

MOUFTI : Hoogheid dit betekent: "Schoenmaker blijf bij uw leest". Ieder moet zijn eigen werk doen. Het werk waarvoor hij geschapen werd. Dus wij moeten hem laten komen die de ziekten kent.

OLIEBOL : De grote Hospik! Bravo Moufti dat is een uitzonderlijk geniaal idee. Eindelijk ben je rendabel. Laat de grote Hospik onmiddellijk aanrukken. Vooruit Chen en vlug wat.

CHEN : Ik vlieg, Majesteit. (*enthousiast*)

OLIEBOL : Shut... shuuuut!

MOUFTI : Wat stiller alstublieft.

CHEN : (*fluistert opeens*) Zeker meester! (*af met Moufti*)

OLIEBOL : Ziezo dat is al heel wat beter. (*plots opnieuw toornig*) "Niets doen om mij te genezen"... (*dan naar divan*) Je ziet mijn zoon, papa spaart geen moeite als het

om zijn oogappel gaat. De opperste Hospik heb ik ontboden, hij is in een oogwenk hier. En hoe voelt Prins Kolibri zich nu?

KOLIBRI : Beter...

OLIEBOL : Dat hoor ik je graag zeggen.

KOLIBRI : ... als je zwijgt.

OLIEBOL : Oh... oohh... (*beheerst zich*) Goed... goed ik zeg al niets meer. (*IJsbeert en vecht om zijn toorn te beheersen.*)

(*Hospik op met Moufti.*)

OLIEBOL : Ha, daar bent u eindelijk, grote koninklijke dokter. U kwam niet gevlogen, maar gestrompeld.

HOSPIK : Majesteit!

OLIEBOL : Gestrompeld zei ik. Inderdaad. Uren wacht ik hier reeds op u. Uren...

HOSPIK : Ik sta geheel ter beschikking van zijne doorluchtigheid.

OLIEBOL : Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins is ziek. Volg me. Kijk en genees hem.

MOUFTI : Ja en genees hem vlug.

HOSPIK : Laat mij de zieke onderzoeken met mijn grote deskundige wetenschappelijkheid. Ik bid U. (*Laat Oliebol en Moufti op afstand staan.*)

OLIEBOL : Goed... goed... breng uw deskundige wetenschappelijkheid dan maar vlug op gang.

HOSPIK : (*neemt de pols van de Prins en kijkt op zijn uurwerk. Na een tijdje.*) Pulsum Citius.

OLIEBOL & MOUFTI : (*Kijken elkaar verschrikt aan.*) Te snelle polsslag!

HOSPIK : Shut...! Majesteit, wilt u mij even uw doorluchtige tong tonen? Zo, zo... Valde Onusta!

OLIEBOL & MOUFTI : (*stijgende schrik*) Ze is geladen... helemaal wit!

HOSPIK : Nu zullen we de thermometer inbrengen om de prinselijke koorts te meten. (*Schudt de thermometer en steekt hem in de mond van de prins. Kijkt even en richt zich dan tot de twee anderen.*) Esculapus zegt in zijn werk over de geneeskunde "Si pulsum pulsatur et lingua onusta praestat, morbus constat" met andere woorden: "Snelle polsslag met vuile tong betekent ziekte voorwaar men vraagt erom." (*Hij gaat nu de thermometer nemen en bekijkt hem bezorgd.*) Purniocus Morbus! Majesteit, het is ernstig.

OLIEBOL : (*Oliebol en Moufti komen dichterbij.*) Ernstig? Denkt U Hospik? Hoe ernstig? Spreek.

MOUFTI : Ja, spreek.

OLIEBOL : Het is dus geen overladen maag wegens het veel frambozentaart eten? (*Heeft er duidelijk niets van begrepen.*) Natuurlijk, natuurlijk. Zoals u dat zegt. Zo duidelijk. (*korte pauze*) Maar herhaal eens alles in beschaafde taal. (*verklarend*) Opdat ik er geen detail, hoe klein ook, van misse.

MOUFTI : Zo is het. Zijne Majesteit mag er geen detail van missen. Hoe klein ook.

OLIEBOL : (*tot Moufti*) Ga naar de grote troonzaal en wacht daar op mij.

MOUFTI : U beveelt Majesteit. (*groet*) Uw nederige dienaar.

OLIEBOL : Ik luister Hospik.

HOSPIK : Zijn doorluchte hoogheid lijdt aan maagstoornissen, dat lijdt geen twijfel... maar, maar... ik zeg maar, er zijn complicaties en zoals Esculapus schrijft...

OLIEBOL : Laat Esculapus schrijven mijn beste, laat hem schrijven. Maar vertel mij in klare taal wat ik moet doen!

HOSPIK : Onder geen enkel voorwendsel, maar dan ook geen enkel mag de Prins tegengesproken worden.

OLIEBOL : In niets?

HOSPIK : In niets.

OLIEBOL : Maar als hij mij doet zwijgen?

HOSPIK : Met mijn eerbiedige gediensstige dienbaarheid moet ik helaas zeggen: "Laat uwe doorluchtigheid dan zwijgen".

OLIEBOL : (*zware zucht*) Vooruit dan maar. Alles voor de gezondheid van mijn zoon. Ik zal zwijgen.

HOSPIK : Mag uw uiterst onderworpen en uiterst verknochte nederige dienaar zich nu terugtrekken.

OLIEBOL : Ja grote Hospik. Mijne majesteit dankt u. (*Hospik af. Oliebol gaat naar Kolibri.*) Prins Kolibri, ik zal alles doen om je te genezen. Ik zal zwijgen als je het me vraagt. Je krijgt al wat je wenst. Is er iets dat je hartje speciaal begeert. Spreek.

KOLIBRI : Ja papi, ik wil de maan.

OLIEBOL : (*verschiet*) De maan!

KOLIBRI : Als je mij de maan geeft zal ik genezen.

OLIEBOL : Maar Kolibrietje, de maan... de maan... maar dat is onmogelijk.

KOLIBRI : Ik wil de maan en pas als ik ze heb, zal ik genezen.

OLIEBOL : Ben je zeker dat het de maan is die je wil, Kolibrietje?

KOLIBRI : De maan, papa.

OLIEBOL : Zeker, zeker.

KOLIBRI : De maan, de maan, de maan!

OLIEBOL : Vooruit dan maar, de maan. Maar je zal wel een beetje geduldig moeten zijn.

Ik zal je ze zo vlug mogelijk laten brengen. Maar intussen moet je braaf zijn en rusten en vooral goed slapen. (*Oliebol dekt Kolibri toe. Hij gaat af naar rechts. Bij de deur keert hij zich nog even om.*) De maan..... de maan! Kolibri maakt me nog gek. Vooruit ik zal met de grote Moufti overleggen. Als een majesteit zoals ik de grote Moufti betaal en duur betaal om te denken en om raad te geven, dan moet hij dat ook doen. Maar toch, de maan... (*af en doek*)

TOONEEL II

Zelfde decor maar de divan is weg, in de plaats staat een troon.

(*Grote Moufti ijsbeert bezorgd. Spreekt tot zichzelf.*)

MOUFTI : Mijn grote intuïtie vertelt me dat de Koning woedend is of in ieder geval lijkt het zo. Hoe kom ik daar zonder kleerscheuren uit? Laat eens kijken, boek I, hoofdstuk 3 5e vers. "Giet nooit de benzine van de tegenstrijdigheid op het smeulende vuur van de woede". De Grote Mahitou heeft altijd gelijk. Hij redt mij. Ik zal de Koning gelijk geven.

OLIEBOL : (*Komt op, is even bezorgd als Moufti. Moufti verbergt zich naast de troon.*)

De maan, de maan... denk eens na. Waar gaat hij het allemaal halen. (*ziet Moufti*)
Ah, daar ben je! Ik moet je dringend spreken!

MOUFTI : (*tot zichzelf*) Hij heeft gelijk, hij heeft gelijk. Niet tegenspreken. De Grote Mahitou heeft het gezegd. Ik ben het nederige maar aandachtvolle oor van uwe Majesteit.

OLIEBOL : Hou alstublieft op met die idiote formules! Waar was ik nu weer?

MOUFTI : Uwe Majesteit wenste mij te spreken?

OLIEBOL : Eerst en vooral moet jij ophouden met mijn woorden steeds te herhalen.

MOUFTI : Wat bedoelt uwe doorluchtigheid?

OLIEBOL : Daarstraks nog "Genees hem vlug en om geen detail te missen". Dat moet gedaan zijn hoor je. Ik kan geen zin uiten of je herhaalt hem. Ik wil alleen spreken. Hoor je me? Ik spreek duidelijk genoeg om aanstonds begrepen te worden.

MOUFTI : Zeker Majesteit en ik bied zijne doorluchtigheid mijn nederigste excuses aan.

OLIEBOL : Dat wil ik horen! Ga nu en zondig niet meer.

MOUFTI : Maar Majesteit!

OLIEBOL : Wat! Ga je herbeginnen? En je belofte?

MOUFTI : Ik wilde er enkel uwe doorluchtigheid zijn aandacht op trekken dat uwe doorluchtigheid mij nog iets wilde zeggen.

OLIEBOL : Hoe?

MOUFTI : Wel ja, nog iets, dus buiten dat wat uwe majesteit mij al gezegd heeft. Een tweede iets zal ik maar zeggen.

OLIEBOL : Je hebt verdraaid gelijk ook. Maar ja, daar betaal ik je voor. Jij moet alles weten en het me vertellen. ALS IK HET JE VRAAG. Open nu je paviljoenen en luister met gesloten mond, want niets mag je ontsnappen.

MOUFTI : Ik luister, Majesteit.

OLIEBOL : (*plechtig*) Jij moet voor de Prins, mijn enig en doorluchtig kind, de maan gaan halen. Alleen als Prins Kolibri de maan krijgt, zal hij genezen. Breng ze me vanavond, of morgen of later maar BRENG ZE ME. DAT IS EEN BEVEL!!

MOUFTI : De maan! Maar Majesteit!

OLIEBOL : De MAAN M A A N Maan. Je hebt het goed gehoord, Grote Moufti.

MOUFTI : (*apart*) Grote Mahitou, redt mij. Als een grote dezer wereld een onmogelijk iets van je eist. Herinner hem dan vooral aan alles wat je al voor hem deed. Boek II Hoofdstuk 3 vers 1. (*Schraapt zich de keel*) Majesteit, sedert ik in uw Koninklijke Dienst ben heb ik u heel wat dingen bekomen en bezorgd. Ik heb toevallig de lijst bij mij. (*Haalt een grote perkamentrol tevoorschijn en overhandigt hem aan Oliebol.*)

OLIEBOL : (*Leest*) Laat even mijn koninklijk oog op dit dokument verwijlen. (*Fronst de wenkbrauwen, spreekt half luid.*) Ivoor, apen, pauwen, robijnen, opaal, briljanten, diamanten, (*ietwat bedeesd, schraapt zich de keel en leest verder*) zwarte orchideeën, roze olifanten, blauwe hondjes, engelenvleugels, hoornen van zeepaardjes, reuzen, dwergen, zeemeerminnen, wierook, mirre, amber... een pond boter, een kilo suiker, twaalf eieren, een brood...

MOUFTI : Zeker, Majesteit. Ik bedoel, helemaal niet zeker Majesteit. Helemaal niet zeker. Dat is mijn echtgenote, de Grote Moufta die dat geschreven heeft.

OLIEBOL : Wat heeft de Grote Moufta hier mee te maken. Bij de snorharen van de zeven wijzen, spreek op man.

MOUFTI : De boodschappen, uwe doorluchtigheid, de boodschapkens voor mijn Grote Moufta. Als ik ze vergeet dan...

OLIEBOL : Als al mijn ministers de staatsperkamenten zouden gebruiken om... hun boodschapkens zoals ge zegt... op te schrijven zou het nogal een soep worden.

Om van de kosten nog te zwijgen. Waar gaan we naartoe, waar gaan we naartoe!
Enfin, wat nu telt is de maan. De maan voor de Prins.

MOUFTI : Zijne Majesteit maakt een grapje.

OLIEBOL : Zijne Majesteit maakt helemaal geen grapje. "De maan", zei ik en vlug.

MOUFTI : Maar de maan is 50.000 km hier vandaan, Majesteit en ze is nog groter dan de slaapkamer van Prins Kolibri... Denk eens aan..

OLIEBOL : En dan?

MOUFTI : Maar de maan, Majesteit, dat is een hele grote hoop kokend en ziedend koper. Zelfs al kan ik er bij geraken. Hoe zou ik ze vasthouden? Blauwe eekhoortjes, daar kan ik voor zorgen, maar de maan! Neen, neen, neen en nog eens neen.

OLIEBOL : U weigert dus Grote Moufti! (*dreigend*)

MOUFTI : Weigeren, weigeren dat is een groot woord, sire. Ik zou eerder stellen: "Het is onmogelijk". Onmogelijk, dat is het woord. Trouwens de Opperste Wijze in al zijn opperste Wijsheid zegt duidelijk...

OLIEBOL : Dat zal ik je zeggen. De Opperste Wijze in al zijn wijsheid zegt: "Steek alle Grote Mouftis uit het heelal in een pot. Schud er mee. Doe het deksel eraf en de eerste die je er uithaalt is een IDIOOT!" Een idioot hoor je Grote Moufti, zoals al de anderen trouwens. Boek I Hoofdstuk I vers 1. En haal me nu als de bliksem de eerste Grote Hoftovenaar.

MOUFTI : (*af*) Dat loopt hier verkeerd, dat loopt hier helemaal verkeerd. Zowaar ik de Grote Moufti ben. (*terug op*) Zowaar ik voorlopig nog de Grote Moufti ben. (*af*)

TONEEL III

Koning Oliebol

(*Oliebol loopt nadenkend rond. Stopt, richt het hoofd even op en loopt verder. Stopt en spreekt.*)

OLIEBOL : Misschien ben ik een tikkeltje hevig geweest. Een ietsje oplopend. Oliebol met azijn vang je geen vliegen. Ik weet het. De Grote Tovenaar is misschien ook niet zo snugger als ik het zou wensen. Maar zal een andere snuggerder zijn? En ik moet een oplossing vinden. Neen, neen. Deze keer zal ik het diplomatisch opvangen. Dat is het: "DI-PLO-MA-TISCH" (*herhaalt*) DI-PLO-MA-TISCH. Het woord bevalt me.